

Što se dogodilo gospodinu Davisonu

Una Krizmanić Ožegović, Jon McGregor

Cadwell

Prije svega, dozvolite mi da kažem da svi osjećamo najiskreniju sućut zbog onoga što se dogodilo gospodinu Davidsonu. Naravno, nitko od nas nije mogao ni pomisliti da će sve tako završiti. To ne treba ni napominjati. Mislim, doista ne vjerujem da je bilo tko mogao predvidjeti posljedice onoga što se dogodilo. Daleko od toga da smo sjeli i proveli detaljnu analizu rizika kad smo odlučili djelovati u tome smjeru. Naravno da ne. Riječ je o spontanoj odluci, jednostavno nas je ponio trenutak. No, unatoč nedostatku detaljnije analize, mogu sa sigurnošću reći kako ovakav ishod nitko od nas nije mogao ni zamisliti. Mislim, očito da nije. Jednostavno, mi nismo takvi ljudi, nitko od nas. Mislim da se to podrazumijeva. Mislim da sa sigurnošću mogu reći kako se to uvriježilo među nekim ljudima koje je ovo pogodilo, u odnosu na kasniji tijek događaja. Uključujući i samoga gospodina Davidsona. S obzirom na sve što smo uspjeli zaključiti.

Mislim, znate, neki od ljudi kojima se okružio bili su s pravom oprezni, s obzirom na ono što bismo mogli nazvati pristupom. Tako barem ja to, i dandanas, vidim: takav pristup u sadašnjem trenutku ne bi bio dobro prihvaćen, s obzirom na trenutačne okolnosti. Govorim s obzirom i u odnosu na treće strane, u ovome kontekstu. S obzirom da smo držali kako bi se izravan pristup protumačio kao neprimjeren, u odnosu na širi kontekst i povijest i tome slično.

Davison. Da. Naravno.

Tako je.

Ne vjerujem da trebamo prolaziti kroz činjenice toga dana. Vjerujem da je svima dobro poznato kako se sve odvijalo. Dovoljno je reći kako su okolnosti odražavale priličnu količinu napetosti. Tri dotična gospodina i ja raspravili smo detaljno o ovome, slažemo se da je sve što je prethodilo

našem djelovanju bilo samo po sebi dovoljno da se ocijeni nedopustivim; no, zbog onoga što je prethodilo, prilično smo se ishitreno odredili smjer u kojem smo pritom djelovali.

Da, složio bih se da je odluka bila ishitrena.

Ne, ne bih mogao poduprijeti ovakvu tvrdnju. To nije ono što nužno proizlazi.

Ne mogu dozvati u pamćenje tko je točno prvi to predložio. Razgovarali smo i o ovome, svi smo se složili kako je prijedlog nastao u vidu spontane inicijative među svima nama. Po tom pitanju prihvaćamo zajedničku odgovornost. Što će reći, u odnosu na točno određivanje načina i osobe koja je osmislila prijedlog; to je bila zajednička odgovornost, to vam govorim. Ne govorim sad o širem pitanju odgovornosti za možebitni ishod. Naprotiv. To je otvoreno pitanje. Mislim da se oko toga svi možemo složiti. Naravno, to je otvoreno pitanje o kojem bih rado raspravio, kad za to dođe vrijeme. Bio bih prvi koji bi se toga primio. No, uvjerenja sam kako ovo nije primjeren kontekst za tu raspravu, barem ne danas. Ako sam dobro razumio, ovo je jednostavno prilika da se složi priča, što bi se reklo.

Hvala. Da. Hoću.

Da, upravo tako. Pozadina. Dakle. Gospodin Davidson i moja malenkost bliski smo susjedi već dugi niz godina, no morate shvatiti kako je susjed u tim krajevima relativan pojam. Njegova se kuća može vidjeti iz naše kuće i njegova zemlja graniči s našom. Ne bih rekao da smo tijekom godina postali bliski prijatelji; on ima puno posla, što je razumljivo. Premda provodim što je više vremena moguće na tom imanju, ne bih se nazvao stalnim prebivateljem, to nikako ne. Dakako, to znači kako nismo imali mnogo prilika za interakciju. Međutim, među nama nije bilo nikakvog animoziteta. Barem ne povijesno gledano.

Ne, ne bih rekao iznenađen. Određena mjera aktivnosti u prirodi je očekivana, kad smo već u prirodi, naravno. Moguće je da je opseg, trajanje i glasnoća tih aktivnosti pomalo premašila naša očekivanja, to da. No, bilo nam je jasno kako naša pritužba počiva na prilično klimavim temeljima. Gospodin Davidson bio je poljoprivrednik, na koncu konca, i to je bilo posve jasno kad smo kupili imanje i gospodin Davidson polagao je svako pravo na isticanje te činjenice s vremena na vrijeme, po vlastitoj potrebi i nahođenju.

Davison. Moja greška.

Doista, u potpunosti.

Vidite, moram osporiti motokros u svojstvu poljoprivredne djelatnosti. Žetva je jedno, čak i kad je ponekad znala trajati do dva ili tri sata ujutro. Izgradnja postrojenja za intezivan uzgoj peradi je isto jedno; na stranu osobna uvjerenja vezana za učinkovitosti takve uzgojne metode, no još uvijek je riječ o poljoprivrednoj djelatnosti. No, motokros, to je nešto sasvim drugo, siguran sam da se oko toga možemo složiti. Mislim, gledajte, kao i bilo kome drugome i meni je jasna potreba za gospodarskom diversifikacijom, pogotovo u ovim našim vremenima. Doista mi je jasna. Samo se moram pitati nije li diversifikacija možda suviše olako shvaćena.

O, jedva da znam odakle početi. Nije to bila samo buka, premda je bila nevjerojatno zaglušujuća, u visokom registru i, moram reći, gotovo uvijek nepodnošljiva. No, buka je jedno. Ne, ispušni plinovi i prašina bili su još gori i kakve je to sve ljude nanijelo u ovaj kraj. Mislim, prašina je bila nevjerojatna. U najboljem slučaju, situacija je bila iznimno neugodna.

Nedopustivo, tako je, to sam rekao ranije, u pravu ste. Stojim iza toga.

O, samo malo. Kad sam rekao da je to nanijelo svakakve ljude samo sam mislio na ponašanje što se tiče korištenja prometnica, nepropisnog parkiranja, blokiranja prilaza i dovođenja velikih vozila za koje cesta u svojim gabaritima jednostavno nije bila prvotno osmišljena. Nije mi bila namjera nekoga oklevetati. Daleko od toga. Cijela ova stvar nema nikakve veze sa svim tim. Nismo se žalili na glazbu koja je svirala do dugo u noć, niti na ružne riječi koje bi ponekad doprle do naših ušiju iz područja za kamping koje se smjestilo u polju tik do našega vrta. Ne. Jednostavno je u pitanju bila prašina, ispušni plinovi i svekoliko opsjeđanje i remećenje našega života.

Da. Ako sam dobro shvatio prognozu.

Doista.

Da, vidite, naravno da bih se mogao složiti kako je sada poremećen život gospodina Davidsona, u potpunosti. No, smatram kako je takav opis situacije vrlo emotivan, ako smijem primijetiti. Ishod našega djelovanja toga dana ne može se ni na koji način povezati s opravdanim razlozima zbog kojih smo tako djelovali. Gledajte, situacija je trajala mjesecima. I tada smo, dok smo imali goste koji su sagledali situaciju iz nove perspektive i naglasili neprihvatljivost iste; pa, sjećam se da je bio upotrebljen izraz ovako više ne može. Znate, ovako jednostavno više ne može. Morala se povući

crta. Imao sam goste i cijela situacija bila je krajnje ponižavajuća. I to je, dakle, bila pozadina odluke koju smo donijeli ja i tri dotična gospodina.

Moguće je da je odluka donesena u afektu, da. Slažem se.

Da. Da, tako je. Vjerujem kako je odgovor bio primjeren. Očito je ishod niza događaja koji su uslijedili bio tragično neprimjeren. Ali smatram da su naši prvotni postupci bili su razumni, osobito ako u obzir uzmemo okolnosti koje sam vam danas potanko opisao. I gledajte, znate, kazneni progon u vezi s opremom za pomicanje zemlje i uzimanje iste bez pristanka povoljno je okončan u korist Državnog odvjetništva. I taj je slučaj, držim, zatvoren.

Tako je. Jasno mi je. Doista.

Gledajte, ovako, znate, žaljenje je vrlo jaka riječ. Složena je to riječ. Gledajući unatrag, bih li volio da su se stvari odvile sasvim drugačije? Naravno da bih. Svi bismo mi to voljeli, od srca. Bih li djelovao drugačije da mi je u ono doba bio poznat ishod s kojim sam trenutno upoznat? Naravno da bih. No, činjenica je da nitko od nas nije bio upoznat s ishodom u tom trenutku. Kao što sam rekao, ponio nas je trenutak. Nešto se moralo poduzeti. Situacija je bila nepodnošljiva. Naravno da žalim za onim što se na kraju protumačilo kao ishod niza događaja koje smo nas četvorica na neki način nenamjerno pokrenuli. No, ne mogu se složiti s pretpostavkom da zato trebam žaliti bilo zbog svojih postupaka u tome trenutku, bilo zbog iznimno skućenog manevarskog prostora prilikom donošenja odluke koja je ishodila tim postupcima. Kad bi se izrazilo žaljenje, bi li to iole utjecalo na ishode toga dana ili posljedice po gospodina Davidsona i njegovu obitelj? Naravno da ne. Takvim bih se iskazom odriješio tereta odgovornosti koje s pravom nosim na ramenima? Da budem sasvim iskren, ne vidim zašto.

Gledajte, naravno da me spopadne određena tuga zbog onoga što se dogodilo gospodinu Davidsonu. Naravno da je tako. No, ta nekakva predodžba da se svi trebamo ispričavati uzduž i poprijeko za gomilu postupaka, kad smo očito sasvim nemoćni i ne možemo se vratiti unatrag i ispraviti ih; mislim, jednostavno ne padam na to. Uopće ne. Nitko od nas.

Davison. Tako je. Naravno.